

7. Шевців А. Б. Державна інноваційно-інвестиційна політика активізації діяльності підприємств у системі програмного управління сталим розвитком. *Теорія і практика діяльності підприємств* : монографія в двох томах. Т.1 / Нац. металург. академія України; за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2017. С. 25–39.

8. Karpinsky B. A., Bozshko S.M. Economic Growth at sustainable development of economy. The monografy. Lviv:Prostir-M, 2006. 376 p.

МІТЮШКІНА Х.С.,

к.е.н., доцент

Маріупольський державний університет (Україна)

ТУРИЗМ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний розвиток людства супроводжується значними змінами навколишнього середовища. З існуючих видів антропогенного навантаження (промислове, транспортне, сільськогосподарське, демографічне, рекреаційне), найменшим вважається рекреаційне. Проте зростання населення й збільшення туристичних потоків призвело до надмірного навантаження на рекреаційні ресурси, а отже, своєчасним є дослідження поняття сталого туризму.

Виникнення поняття сталого туризму пов'язано з ростом масового туризму і його негативними наслідками, які загострили низку екологічних проблем у світі, а також зі зміною суспільних поглядів на проблеми навколишнього середовища, усвідомленням цінності природних ресурсів. Слід зауважити, що сучасний масовий туризм робить негативний вплив не тільки на навколишнє середовище. У місцях, часто відвідуваних туристами, з'являються серйозні проблеми соціокультурного характеру. Туризм перетворює місцеві культури в предмети споживання. Релігійні ритуали, традиційні етнічні обряди та фестивалі видозмінюються, щоб відповідати туристським очікуванням. У деяких країнах туристи ігнорують існуючі моральні цінності: так у багатьох мусульманських країнах, де жінки зобов'язані дотримуватися ряду правил, європейці одягаються відповідно до своїх вподобань. Сучасний туризм призводить до виникнення і загострення таких проблем соціокультурного та екологічного характеру:

надмірної комерціалізації, що супроводжується втратою регіоном самобутності (звичаїв, фольклору, ремесл);

невдоволення місцевого населення, якщо вони не відчувають значних економічних вигід від розвитку туризму, в тому випадку якщо розвиток туризму не підпорядкований інтересам місцевого населення;

недопустимого збільшення щільності населення в місцях відпочинку;

великому антропогенному навантаженню на територію, погіршенню естетики ландшафтів;

забруднення навколишнього середовища, порушення екології природних зон (парки, заповідники та інші природні об'єкти, що охороняються).

Слід зазначити, що за екологічним словником [1] рекреаційне навантаження – це ступінь безпосереднього впливу відпочиваючих людей (рибалок, туристів, мисливців і т. п.), їх транспортних та інших засобів на природні комплекси або рекреаційні об'єкти (мальовничі місця, пам'ятники архітектури тощо), який оцінюється кількістю людей або людино-днів на одиницю площі або на рекреаційний об'єкт за певний проміжок часу (зазвичай за день або рік).

Отже, суттєве антропогенне навантаження на природні туристичні об'єкти та необхідність виконання умов Концепції сталого розвитку людства актуалізують питання розвитку туризму за умов сталості. Так, дослідження умов сталого туризму почалися відносно недавно, наприкінці минулого століття. У Порядку денному на XXI століття для галузі подорожей і туризму сталий розвиток туризму визначається, як здатність туризму упродовж тривалого періоду зберігати свої кількісні і якісні показники, тобто виправдовувати очікування резидентів і туристів як у короткій, так і більш тривалій період, без шкоди довкіллю тієї території, яка зацікавлена у його розвитку [2].

Ю.Миронов, І. Тучковська та Е. Маскарова [3,4] розглядають сталий туризм як такий вид туризму, при якому забезпечується оптимальне використання ресурсів навколишнього середовища, підтримуються соціокультурні особливості туристичних дестинацій та спільнот, які там проживають, забезпечується життєздатність довгострокових економічних процесів з огляду на їхню вигоду для всіх зацікавлених кіл. Сталий розвиток в туризмі, на їх думку, має передбачати позитивний загальний баланс екологічних, соціально-культурних та економічних ефектів від туризму, а також позитивний вплив відвідувачів один на одного. А. Сеселкін [5] підкреслює, що стійкий туризм повинен також підтримувати високий рівень задоволеності туристів і гарантувати придбання ними значного досвіду, підвищуючи розуміння проблем стійкості, а також просувати методи сталого туризму.

Велику роль у вирішенні соціальних питань на сталий туризм покладає І.Пономарева. На її думку основним напрямком сталого розвитку туризму є зменшення розриву між багатими і бідними, підвищення рівня життя в регіонах, що розвиваються, так як правильний розвиток індустрії туризму може сприяти як збільшенню добробуту, так і зняттю соціальної напруженості [6].

Всесвітня Туристична Організація запропонувала власне визначення «сталого туризму», під яким слід розуміти: «туристичну діяльність, за якої управління всіма ресурсами проходить таким чином, що економічні, соціальні, естетичні потреби задовольняються та зберігається культурна складова, екологічні процеси, біологічне різноманіття та системи підтримки життя» [7].

Відповідно до вітчизняних нормативно-правових документів [8] «сталий туризм» означає туризм, який передбачає стале використання природних ресурсів, перешкоджає загрозам для біологічного та ландшафтного різноманіття, від якого він внутрішньо залежить, і мінімізує негативний вплив на довкілля, екологію, культуру та соціум; забезпечує освітні можливості, підвищуючи рівень знань та повагу до природних екосистем і біологічних ресурсів; враховує соціально-культурну автентичність місцевого населення, зберігаючи їх сформовану існуючу культурну спадщину і традиційні цінності, робить внесок в міжкультурне взаєморозуміння та сприяння толерантності; робить внесок в забезпечення життєздатної, довгострокової економічної діяльності, надаючи соціально-економічні вигоди, що розподіляються справедливо, усім заінтересованим сторонам, зокрема стабільну зайнятість та можливості отримання прибутку й соціальні послуги місцевим громадам, а також сприяє подоланню бідності.

Отже, пріоритетними сферами діяльності в галузі туризму, враховуючи принцип сталого розвитку, повинні стати збереження і відновлення навколишнього середовища: зведення відходів до мінімуму; залучення персоналу, клієнтів і громадськості до вирішення екологічних питань. Розгляд економічних, соціальних, культурних критеріїв і охорони навколишнього середовища має бути складовою частиною всіх управлінських рішень, в тому числі при включенні нових елементів в існуючі програми розвитку туризму в країнах світу.

Список використаних джерел:

1. Экологический словарь. Нагрузка рекреационная. URL: <https://dic.academic.ru/dic.nsf/ecolog/667/%D0%9D%D0%90%D0%93%D0%A0%D0%A3%D0%97%D0%9A%D0%90>
2. Уварова Г. Сталий розвиток туризму в контексті рекреаційно-туристичного природокористування. URL: <file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0/Downloads/2999-8050-1-SM.pdf>
3. Миронов Ю., Тучковська І. Сталий розвиток туризму: сутність, завдання та принципи. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/myronov7.htm
4. Максарева Е. Основные направления реализации принципов устойчивого развития в туризме. URL: <file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0/Downloads/osnovn-e-napravleniya-realizatsii-printsipov-ustoychivogo-razvitiya-v-turizme.pdf>
5. Сеселкин А. Устойчивое развитие туризма как приоритетное направление деятельности всемирной туристской организации: постановка проблемы исследования. URL: <file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0/Downloads/ustoychivoe-razvitie-turizma-kak-prioritetnoe-napravlenie-deyatelnosti-vsemirnoy-turistskoj-organizatsii-postanovka-problemy-issledovaniya.pdf>
6. Пономарева И., Малафий А. Устойчивое развитие туризма и его влияние на социальные процессы. URL: <file:///C:/Users/%D0%98%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0/Downloads/ustoychivoe-razvitie-turizma-i-ego-vliyanie-na-sotsialn-e-protsess.pdf>
7. Стратегія сталого розвитку (туристична галузь). URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6901/1/SSR-tourism.pdf>
8. Протокол про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/001_004-11
9. Смаль В., Смаль І. Туризм і сталий розвиток http://old.geography.lnu.edu.ua/Publik/Period/visn/32/15_small.pdf

ПАСТЕРНАК О.М.,

к.х.н., доцент

Маріупольський державний університет (Україна)

ЛАЗАРЕНКО Д.Т.,

студентка 2 курсу ОС «Магістр»

спеціальності «Екологія»

Маріупольський державний університет (Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Економічний розвиток сучасного світу пов'язаний з прискореним зростанням споживання природних ресурсів планети, в результаті якого відбувається виснаження запасів невідновлюваних видів природної сировини і погіршення стану навколишнього середовища як наслідок інтенсивного природокористування та його впливу на навколишнє середовище. Сьогодні взято курс на сталий розвиток, основними складовими якого є: економічна, соціальна та екологічна. Сталий розвиток, або екологічно стійкий економічний розвиток - соціально-

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
ТБІЛІСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНЕ ДЖАВАХІШВІЛІ (ГРУЗІЯ)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Б.П. ХАЗДЕУ
(РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ Д.А. ЦЕНОВА, м. СВІШТОФ (БОЛГАРІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ У м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

22 листопада 2019 р.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 5 від 20.11.2019 р.)*

Маріуполь, 2019

УДК 339.922 (063)

ББК 65.54я431

Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 22 листопада 2019 р.— Укл.: Марена Т.В., Беззубченко О.А., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Балабанова Н.В., Омельченко Г.П. За заг. редакцією д.е.н., проф. Булатової О.В., д.е.н., проф. Чентукова Ю.І. — Маріуполь: МДУ, 2019. — 153 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, аспіранти, студенти.

Основні напрями роботи конференції:

- Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політико-правовий аспект;
- Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
- Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин країн в умовах глобалізації;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь країн на світовому фінансовому ринку;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн у світових координатах розвитку;
- Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
- Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

© Автори текстів, 2019 р.
© МДУ, 2019 р.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА: ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Беззубченко В.О.	Аналіз процесів інтернаціоналізації вищої освіти.....	4
Богатирьов Д.Ф.	Теоретичні основи та фактори міжнародної економічної інтеграції.....	5
Булатова О.В., Зайковський О.С.	Сучасні тенденції розвитку інтернаціоналізації вищої освіти.....	7
Дресвяннікова В.Д.	Деякі питання щодо визначення сутності поняття «інтеграція».....	8
Івакіна В.А.	Основні напрямки діяльності економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП).....	10
Карпінський Б.А., Гасюк Р.В.	Управлінська доктрина програмно-цільового забезпечення інтеграції соціально-економічного потенціалу прикордонних територій на засадах державотворчого патріотизму нації.....	11
Макогон Ю.В., Махно Т.М.	70 років непростого шляху інтеграції Китаю у глобальний світовий простір.....	14

СЕКЦІЯ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Балабанова Н.В.	Особливості здійснення політики протекціонізму у сучасному світі.....	16
Беззубченко Ю.Я.	Вплив глобалізації на розвиток світогосподарських відносин.....	18
Галюк Т.С.	Україна на світовому ринку товарів.....	20
Gogitidze E.	Development tendencies of the trade relations between Georgia and Turkey.....	22
Гулько К.В.	Перспективи розвитку світової економіки.....	23
Дмитренко О.В.	Участь України у міжнародних міграційних процесах.....	25
Єрагова В.В.	Особливості розвитку економіки Швейцарії в умовах глобалізації.....	28
Канна Д.О.	Розвиток України в умовах глобалізації.....	29
Каргаполова А.Р.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин США в умовах глобалізації.....	31
Карпенко О.І., Федоров Е.В.	Вплив процесів глобалізації на тінізацію економіки.....	32
Ларіна Д.Є.	Особливості впливу торговельної війни на світовий економічний розвиток з огляду американо-китайських протиріч.....	33
Непокрита В.І.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин Японії в умовах глобалізації.....	35
Пустова В.А.	Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах глобалізації.....	38
Putkaradze R.	The EU Candidate Countries and Georgia.....	40
Стребкова Є.К.	Специфіка економічного розвитку північної Кореї та процеси глобалізації світової спільноти.....	41
Samadashvili A.	Free trade agreement between Georgia and the European union in terms of integration process.....	43
Тимофіїв Д.О.	Сутність та причини міжнародної міграції трудових ресурсів.....	45
Тряскіна К.Е.	Економічна складова угоди про асоціацію між Україною та ЄС.....	47
Усова В.В.	Особливості формування та стан платіжного балансу України.....	49

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА УЧАСТЬ КРАЇН НА СВІТОВОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Василенко А.А.	Валютний пакт між США та Китаєм як форма трансконтинентального валютного регулювання.....	51
Марена Т.В.	Transformation of the subject structure of world capital exports and imports.....	53
Surmanidze N.D.	Georgian financial market – a surmounted or insurmountable “institutional trap” ?!.....	54
Перонко А.М.	Удосконалення науково-методичних підходів до оцінки боргової безпеки України....	56
Полуєтков Р.В.	Сучасні особливості розвитку світового фондового ринку.....	57
Пшегоцька Т.А.	Функціонування фондового ринку України та його особливості.....	60

Хмелевська Є.Р	Порівняльна характеристика підприємств ПУМБ та ПАТ КБ «Приватбанк».....	62
Шабельник Т.В., Шабельник М.М.	Напрями розвитку регулювання структури грошової маси в Україні.....	64

СЕКЦІЯ

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ

Беззубченко О.А., Ликова Г.Є.	Інвестиційна діяльність транснаціональних корпорацій.....	67
Божко В.О.	Формування інноваційних пріоритетів розвитку світової економіки.....	68
Буковська М.Є.	Транснаціональний бізнес в умовах цифрової економіки.....	70
Гнідіна В.С.	Розвиток національної інноваційної системи України в контексті забезпечення економічної безпеки.....	72
Голубчикова Д.Р.	Аналіз сучасних світових тенденцій міжнародного інвестування.....	74
Кривонос О.М.	Еволюція розвитку транснаціональних корпорацій.....	75
Лавчі О.О.	Особливості інвестиційного співробітництва України з європейським союзом.....	77
Ле Хонг Чау Лонг	Роль та сучасний стан іноземних інвестицій в економіці України.....	79
Сагірова Г.С.	Оцінка галузевих зрушень у інвестиційному розвитку України.....	81
Склярова Т.С.	Місце України на світовому ринку інноваційних технологій.....	83
Шабада Ю.Е.	Особливості інноваційного розвитку світової економіки.....	85

СЕКЦІЯ

ПРОБЛЕМИ МІЖГАЛУЗЕВОЇ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Атаманчук З.А.	Міжнародний туризм як каталізатор економічного розвитку.....	89
Воробйов О.Ю.	Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації.....	91
Григор'єва І.В.	Особливості розвитку машинобудування в умовах глобалізації.....	93
Гурко А.С.	Роль хімічної промисловості в світовій економіці в умовах глобалізації.....	95
Донда А.А.	Розвиток морського транспорту під впливом глобалізаційних процесів.....	97
Коломієць Б.Р.	Вплив глобалізації на розвиток сільського господарства.....	98
Lomidze N.	Franchise in Georgia.....	99
Олішевкіна Л.В.	Тенденції розвитку машинобудування України.....	100
Пор'яз Т.Є.	Світовий ринок сільськогосподарської продукції: сутність та структура.....	101
Рула І.В.	Участь України на світовому ринку туристичних послуг.....	103

СЕКЦІЯ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗЕЙ ТА РЕГІОНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Афанасьєва Н.С.	Книгоиздательство и книгораспространение: проблемы и перспективы отраслей...	105
Бабенко В.В.	Залежність економічного зростання від кваліфікації майбутніх спеціалістів.....	107
Бородай А.Е.	Вплив соціальних факторів на ефективність виробництва.....	109
Гозієв А.О., Рубцов В.В.	Оцінка конкурентних відносин у телекомунікаційній галузі.....	110
Дмитренко О.В.	Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні.....	112
Іванова І.М.	Аналіз конкурентоспроможності національної економіки України.....	114
Кислова Л.А.	Стратегія як ключова компонента стратегічного управління.....	116
Отченашенко І.А.	Оцінка рівня зовнішньоторговельної складової економічної безпеки країн.....	118
Shaburishvili SH.T., Udesiani KH.G.	Quantitative and qualitative parameters of small and medium business in Georgia.....	120
Хачко М.Г.	Теоретичні аспекти формування демографічної безпеки країни.....	121
Чентуков Ю.І., Марена Т.В.	Higher education internationalization impact on university competitiveness.....	123
Шатов М.В.	Конкурентоспроможність українських компаній в умовах транснаціоналізації.....	124
Юшина Г.В.	Промисловий потенціал України.....	126

**СЕКЦІЯ
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ
ПРОЦЕСІВ**

Ашимова Т.С., Біатова А.А.	Проблема забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації.....	128
Ашимова Т.С., Конопльова В.О.	Екологізація економіки України в умовах сталого розвитку.....	129
Біатова А.А., Конопльова В.О.	Стратегія сталого еколого-соціально-економічного розвитку.....	131
Бойко К.С.	Економічна та екологічна доцільність відмови від пластикових пакетів та впровадження сортування побутових відходів у місті Маріуполі.....	133
Захарова О.В.	Сталий розвиток міст в системі економічної безпеки України в умовах нестабільності.....	134
Іванова В.В., Грицик В.В.	Значення та можливості зеленої енергетики у вирішенні екологічних проблем людства.....	136
Іванова В.В., Овчеренко О.С.	Роль енергозбереження в забезпеченні сталого розвитку.....	137
Карпінський Б.А., Шевців А.Б.	Стратегіологія сталого розвитку економіки в умовах децентралізації з позиції кількісної доміанти державотворчого патріотизму нації.....	140
Мітюшкіна Х.С.	Туризм в умовах сталого розвитку.....	142
Пастернак О.М., Лазаренко Д.Т.	Забезпечення сталого розвитку в контексті кліматичних змін.....	143
Черніченко Г.О., Беспалов С.І.	Деякі питання формування ідеї сталого розвитку.....	145
Ніколенко Т.І.	Роль тнк у сучасних міжнародних інвестиційних процесах.....	147
Мацука В.М.	Стратегічні напрями розвитку міжнародного туризму в Україні.....	149